उपशय्य, विशाय्य, प्रशिशयिष्य, प्रशाशय्य ;

शायम् २ } शायम् २ } शिशयिषम् २ } शाशय्यम् २; }
शयित्वा २ } शाययित्वा २ } शिशयिषित्वा २ } शाशय्यित्वा २; }

[1]शयुः, [2]शयानकः, [3]शीधुः-शीलम्-शैवालम्-शेवलः, [4]शेवः, शेपः, [5]शिखा, [6]शिनिः, [7]निशीथः ।

(1718) "शीभृ कत्थने" (I-भ्वादिः-383. सक. सेट्. आत्म.)

शीभरः-बाहुलकात् औणादिकोऽरप्रत्ययः । कत्थन इत्यर्थः । समस्तान्यपि रूपाणि भौवादिकचीभतिवत् (530) ज्ञेयानि ।

(1719) "शील समाधौ" (I-भ्वादिः-523. अक. सेट्. पर.)

'समाधौ श(शी ?)लतीति स्यात् शीलयत्युपधारणे ॥' (श्लो. 154) इति **देवः** । '**समाधिः** ऐकाग्र्यम्' इति **क्षीरस्वामी** । [8]अनुशीलितः-शीलितः, [9]स्तुतिशीलः-स्तुतिशीला, [10]शैलूषः=नटः, [11]शीलम्-शैली । इतराणि रूपाणि भौवादिककीलतिवत् (195) ज्ञेयानि ।

---

1. अत्यर्थं शेरते इति **शयुः**=अजगरः । औणादिकः [द. उ. 1-92] उप्रत्ययः ।
2. औणादिके (द. उ. 26) आकप्रत्यये **शयानकः** इति भवति ।
3. '**शीङो** धुक्लग्वलन्वालनः' (द. उ. 10-9) इति क्रमेण धुगादिप्रत्ययेषु रूपाणीमानि सिद्धानि । **शीधुः**=मदिरा । **केचित् शीथुः** इति पठन्ति । **शीलम्**=स्वभावः । **शेवल-शैवालौ** जललताविशेषवाचकौ ।
4. औणादिके (द. उ. 8-126) वन्प्रत्यये रूपम् । **शेवः** सर्पः । **शेवा** इति **केचित्** । औणादिके (द. उ. 6-69) इति क्वनिप्प्रत्यये तु **शीवा** इति भवति ।
5. औणादिके (द. उ. 3-55) खप्रत्यये **शिखा** केशबन्धः ।
6. औणादिके निप्रत्यये धातोर्ह्रस्वे च रूपम् । **शिनिः** क्षत्रियविशेष इति **माधवः** ।
7. नितरां शेरतेऽस्मिन् प्राणिन इति **निशीथः**=अर्धरात्रम् । औणादिकस्थक्प्रत्ययोऽत्र ।
8. 'मतिबुद्धिपूजार्थेभ्यश्च' (3-2-188) इति वर्तमाने क्तप्रत्ययः । तदुक्तं **भाष्ये** (3-2-188) '**शीलितो** रक्षितः क्षान्तः आकुष्टो जुष्ट इत्यपि' इति । 'भूते' (3-2-84) इत्यस्यापवादः ।
9. स्तुतिं शीलति, इति **स्तुतिशीलः** । 'शीलिकामि—' (वा. 3-2-1) इत्यादिना कर्मण्युपपदे णप्रत्ययः । अणोऽपवादः । तेन स्त्रियां ङीपं बाधित्वा टाप् इति विशेषः । एवं **मांसशीलः**, इत्यादयोऽपि बोध्याः ।
10. बाहुलकात् ऊषन्प्रत्यये साधुः । **शैलूषः** नटः ।
11. इगुपधलक्षणे कप्रत्यये, घञि वा साधुः । घञ्यपि नोपधाया गुणः, गुरूपधत्वादिति बोध्यम् । शीले भवा वृत्तिः **शैली** । भवार्थेऽणि ङीष् ।